

SPIS TREŚCI

	Str.
WSTĘP	5
I. POLSKIE SZKOLNICTWO NA ŚLĄSKU OPOLSKIM W LATACH PLEBISCYTU	11
1. Prezydent rejencji opolskiej do ministra oświaty w Berlinie w sprawie wprowadzenia nauki religii po polsku, Opole 25 XI 1918	11
2. Memoriał w sprawie polskiego szkolnictwa złożony Komisji Międzysojuszniczej przez polskie duchowieństwo i nauczyciel- stwo powiatu raciborskiego, Racibórz 5 III 1920	12
3. Mieszkańcy Ciska i Bełku, pow. kozielski, pismem do Polskie- go Komitetu Plebiscytowego domagają się wprowadzenia nauki języka polskiego, Cisek 19 III 1920	16
4. Zakaz nauczania języka polskiego przez nauczyciela Matla- cha, wydany przez Komisję Międzysojuszniczą, Tarnowskie Góry 13 I 1921	17
5. Landrat opolski do kontrolera powiatowego domagając się wydania zakazu nauczania języka polskiego osobom z terenu Rzeczypospolitej, Opole 2 III 1921	18
II. POLSKIE PUBLICZNE SZKOLNICTWO PODSTAWOWE NA ŚLĄSKU OPOLSKIM	19
1. Protokół posiedzenia odbytego w prezydium rejencji opol- skiej w sprawie tworzenia polskich szkół mniejszościowych, Opole 2 VI 1923	19
2. Prezydent rejencji opolskiej do niemieckiego przedstawiciela przy Komisji Mieszanej dla Górnego Śląska, przedstawiając stan polskiego szkolnictwa mniejszościowego na Opolszczyź- nie, Opole 2 V 1923	23
3. Memoriał Prezydenta Komisji Mieszanej dla Górnego Śląska w sprawie polskiego szkolnictwa mniejszościowego na Śląsku Opolskim, Katowice 20 X 1923	29
4. Prezydent policji okręgu gliwickiego do nadprezydenta pro- wincji górnośląskiej w sprawie przyczyn zamierania szkół mniejszościowych w Smolnicy i Żernikach, Gliwice 18 IV 1924	35

5. Zeznanie Franciszka Buhla z Grudzie, pow. opolski, dotyczące prób zastraszenia i odwiedzenia go od działalności na rzecz polskiej szkoły, Opole 24 IV 1924	36
6. Zeznanie Pawła Wodarskiego w sprawie zwalczania polskiego szkolnictwa przez funkcjonariuszy policji, Zabrze 10 XII 1924	38
7. Zeznanie Augustyna Konietznego w sprawie zwalczania polskiego szkolnictwa przez funkcjonariuszy policji, Biskupice 10 XII 1924	39
8. Zeznanie Magdaleny Wilczek w sprawie zwalczania polskiego szkolnictwa przez funkcjonariuszy policji, Biskupice 20 XII 1924	40
9. Zeznanie Alfonsa Kłaki w sprawie zwalczania polskiego szkolnictwa przez funkcjonariuszy policji, Zabrze 20 XII 1924	41
10. Zeznanie Jana Kowohla w sprawie zwalczania polskiego szkolnictwa przez funkcjonariuszy policji, Biskupice 22 XII 1924	43
11. Sprawozdanie z wizytacji szkoły mniejszościowej w Mikulczycach, dokonanej przez Dankę, tłumacza Komisji Mieszanej dla Górnego Śląska, Katowice 30 XII 1924	43
12. Prezydent policji z Gliwic do nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie skargi Związku Polaków w Niemczech, Dzielnica I, dotyczącej zwalczania polskiego szkolnictwa przez funkcjonariuszy policji, Gliwice 22 I 1925	47
13. Zeznanie dwojga dzieci z polskiej szkoły mniejszościowej w Rozbarku, Anny Hutsch i Łucji Zelder, w sprawie traktowania polskich dzieci przez nauczycielkę niemieckiej szkoły, Bytom 12 III 1925	54
14. Nadprezydent prowincji górnośląskiej do Związku Polaków w Niemczech, Dzielnica I, oddalając ze względów formalnych skargę w sprawie nauczycielki Matejki z Rozbarku, Opole 29 IV 1925	55
15. Zeznanie Alfonsa Kłaki w sprawie zwalczania polskiej szkoły mniejszościowej przez niemieckich nauczycieli, Żerniki 4 V 1925	58
16. Stanowisko nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie skargi Franciszka Buhla z Grudzie, Opole 8 V 1925	59
17. Zarządzenie nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie trybu załatwiania skarg Polaków dotyczących szkolnictwa mniejszościowego, Opole 9 V 1925	60
18. Związek Polaków w Niemczech, Dzielnica I, do prezydenta Komisji Mieszanej w sprawie nauczycielki Matejki z Rozbarku, Opole 11 V 1925	62
19. Związek Polaków w Niemczech, Dzielnica I, do prezydenta Komisji Mieszanej, wyjaśniając swe stanowisko w sprawie	

sporu dotyczącego nauczycielki Matejki z Rozbarku, Opole 2 VI 1925	63
20. Anonimowy protest przeciw polskiej szkole we wsi Biadacz, Biadacz 22 IV 1926	65
21. Ulotka kolportowana dla zwalczania polskiego szkolnictwa mniejszościowego, [Dobrzeń Wielki, maj 1926]	66
22. Memoriał Związku Polaków w Niemczech, Dzielnica I, i Polsko-Katolickiego Towarzystwa Szkolnego na Śląsk Opolski, dotyczący przyczyn upadku polskiego szkolnictwa mniejszościowego, Opole 1 VI 1926	68
23. Skarga Związku Polaków w Niemczech, Dzielnica I, przeciw nauczycielom Gładischowi i Wyschkonowi w Budziskach, pow. raciborski, Opole 12 VI 1926	110
24. Wyjątki z pracy egzaminacyjnej J. Muskalli, nauczyciela polskiej szkoły mniejszościowej, na temat „obywatelskiego wychowania” realizowanego w tym szkolnictwie, Kościeliska 27 X 1928	111
25. Wydział do Spraw Kościelnych i Szkolnych rejencji opolskiej do nadprezydenta prowincji górnośląskiej w Opolu w sprawie likwidacji pewnej liczby polskich szkół mniejszościowych, Opole 1 XII 1931	115
26. V. Husen, niemiecki członek Górnośląskiej Komisji Mieszanej do nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie zamykania polskich szkół mniejszościowych na Opolszczyźnie, Bytom 12 XII 1931	117
27. Posterunek żandarmerii w Bogacicy donosi landratowi o zamiarze utworzenia tam polskiej szkoły mniejszościowej, Bogacica 19 II 1932	118
28. Pruski minister oświaty do Związku Polskich Towarzystw Szkolnych odmawiając dopuszczenia nowej czytanki do użytku polskich publicznych szkół mniejszościowych, Berlin 21 IV 1932	119
29. Pruski minister oświaty przesyła nadprezydentowi prowincji górnośląskiej swoje uwagi po wizytacji polskich szkół, Berlin 16 XII 1932	120
30. Prezydent rejencji opolskiej do nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie likwidacji polskich szkół mniejszościowych, Opole 4 IV 1933	122
31. Komisarz dyktator policji w Opolu przedstawia nadprezydentowi prowincji górnośląskiej przyczyny zmniejszania się liczby dzieci w polskiej szkole mniejszościowej w Szałszy, Opole [12] IV 1933	123

32. Prezydent rejencji opolskiej przesyła ministrowi oświaty sprawozdanie z wizytacji polskich szkół mniejszościowych, Opole 16 VI 1933	124
33. Policja przesyła nadprezydentowi prowincji górnośląskiej sprawozdanie z jubileuszu dziesięciolecia polskiej szkoły mniejszościowej w Grudziach, pow. opolski, Opole 28 V 1935	125
34. Policja donosi nadprezydentowi prowincji górnośląskiej o przebiegu wieczornicy polskiej w Grudziach, pow. opolski, Opole 13 IX 1935	127
35. Minister oświaty do prezydenta rejencji olsztyńskiej, zakazując używania map Romera w szkołach mniejszościowych, Berlin 10 I 1936	130

III. POLSKIE PRYWATNE SZKOLNICTWO PODSTAWOWE NA ŚLĄSKU OPOLSKIM

131

1. Protokół konferencji odbytej z władzami rejencji przez przedstawicieli Związku Polskich Towarzystw Szkolnych w Niemczech w sprawie tworzenia polskich prywatnych szkół powszechnych, Opole 9 X 1929	131
2. Landrat z Olesna przedstawia nadprezydentowi prowincji górnośląskiej metody zwalczania polskiego szkolnictwa, Olesno 8 I 1930	132
3. Komisarjat policji z Olesna donosi nadprezydentowi prowincji górnośląskiej o przygotowaniach do otwarcia polskiej prywatnej szkoły w Borkach Wielkich, pow. Olesno, Olesno 2 IV 1930	135
4. Nadprezydent prowincji górnośląskiej do ministra oświaty w sprawie powstających polskich prywatnych szkół powszechnych i metod ich zwalczania, Opole 9 IV 1930	136
5. Nadprezydent prowincji górnośląskiej informuje ministra oświaty o sytuacji w zakresie polskich prywatnych szkół powszechnych, Opole 6 IV 1930	138
6. Prezydent policji w Opolu donosi nadprezydentowi prowincji górnośląskiej o próbach utworzenia polskiej prywatnej szkoły w Wierzchu, Opole 26 I 1931	143
7. Memoriał Związku Polskich Towarzystw Szkolnych w Niemczech do prezydenta rejencji w Opolu w związku z trudnościami i przeszkodami stawianymi przez władze przy tworzeniu polskich prywatnych szkół powszechnych, Berlin 30 I 1931	145
8. Nadprezydent prowincji górnośląskiej zwraca się do pruskiego ministra spraw wewnętrznych o przydzielenie kredytów na zwalczanie polskiego szkolnictwa, Opole 16 IV 1931	156

9. Dyrektor policji w Opolu donosi nadprezydentowi prowincji górnośląskiej o przybyciu do Borek Wielkich polskiej nauczycielki Amelii Wertfein, Opole 15 V 1931 161
10. Dyrektor policji w Opolu do nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie nauczycielki Amelii Wertfein, Opole 20 V 1931 162
11. Polsko-Katolickie Towarzystwo Szkolne na Śląsk Opolski do nadprezydenta prowincji górnośląskiej z zażaleniem na trudności czynione Polakom przy tworzeniu szkół prywatnych, Opole 7 VI 1931 163
12. Prezydent rejencji opolskiej zawiadamia Polsko-Katolickie Towarzystwo Szkolne na Śląsk Opolski o wydaleniu nauczycielki Amelii Wertfein z granic Rzeszy, Opole 23 VI 1931 170
13. Polsko-Katolickie Towarzystwo Szkolne na Śląsk Opolski przedstawia nadprezydentowi prowincji górnośląskiej dalsze szczegóły dotyczące przeszkód stawianych przez władze przy tworzeniu polskiej prywatnej szkoły w Kuczbach, pow. oleski, Opole 15 VII 1931 171
14. Pruski minister oświaty do Związku Polskich Towarzystw Szkolnych w sprawie kontaktów polskich nauczycieli z dziećmi uczęszczającymi do szkół niemieckich, Berlin 7 VIII 1931 174
15. Komisariat policji z Olesna donosi władzom policyjnym w Opolu o niebezpieczeństwach, jakie pociąga za sobą tworzenie polskich szkół prywatnych, Olesno 23 X 1931 175
16. Prezydent rejencji opolskiej do ministra oświaty z prośbą o przyznanie dodatkowych kredytów na zwalczanie polskiego szkolnictwa na Opolszczyźnie, Opole 16 VI 1933 178
17. Prezydent rejencji opolskiej do ministra oświaty z prośbą o przyznanie nowych kwot pieniężnych na szerzenie niemieczyny, Opole 25 VII 1933 181

IV. POLSKIE GIMNAZJUM PRYWATNE W BYTOMIU 184

1. Materiał dostarczony przedstawicielom niemieckiej prasy w czasie ściśle poufnej konferencji odbytej u nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie utworzenia polskiego gimnazjum w Bytomiu, Opole 6 X 1932 184
2. Nadprezydent prowincji górnośląskiej do pruskiego ministra oświaty w sprawie przedsięwziętych przez siebie środków mających na celu przeciwdziałanie wpływowi nowo utworzonego polskiego gimnazjum w Bytomiu, Opole 2 XI 1932 196
3. Hr. Matuschka z nadprezydium prowincji górnośląskiej do komisarycznego prezydenta policji w Gliwicach, polecając

	Str.
inwigilowanie uczniów polskiego gimnazjum w Bytomiu [Opole] 14 XI 1932	202
4. Opolskie Stapo do nadprezydenta prowincji górnośląskiej w sprawie przyczyn wycofywania zgłoszeń do polskiego gimnazjum w Bytomiu, Opole 9 III 1934	203
5. Gestapo z Opola do prezydenta rejencji opolskiej w sprawie usunięcia z gimnazjum bytomskiego dyrektora i jednego z nauczycieli, Opole 11 V 1937	204
Dodatek	207
Indeks nazwisk	209
Indeks miejscowości	213